

Sosed naj bo tudi prijatelj

»Novembra smo v naši občini našli 31.690 prebivalcev, od teh jih je natanko 5996 že prestopilo 65. leto starosti. To pomeni, da se Center počasi stara. To potrjuje tudi podatek, da je delež predšolskih otrok doma za polovico manjši. Zategadelj mora naša občina posvečati posebno skrb starejšim občanom in v zadnjih desetih letih je bilo v njihov prid storjenega že precej,« nam je med drugim dejala Aleša Meško, svetovalka za socialno varnost in skrbstvo pri izvršnem svetu skupščine občine Ljubljana Center.

Zdaj delajo tudi posebno raziskavo o položaju tega dela prebivalstva v Ljubljani, ki bo dala natančnejšo sliko in nakazala tudi poti, ki jih bo treba ubirati v prihodnjih letih.

Število upokojencev je seveda še večje od starostnikov, saj so jih lanskega novembra našli kar 8080 in zavzemajo kar četrtino prebivalcev v naši občini. Od teh se mnogi komaj preživljajo skozi življenje, saj sodijo mednje še generacije, ki nimajo svojega vira za preživljanje, ker so iz časov, ko za številne, zlasti ženske, ni bilo dela. A tudi pokojnine so za nekatere prenizke, da bi lahko spodobno živeli in kar 519 jih prejema varstveni dodatek.

Zdravstvena služba je sicer dobro organizirana, vendar bi bilo zaželeno, če bi starostnikom namenili posebne ambulante, v katerih bi delali tudi gerontologi. Znatno število starejših je v domovih po Sloveniji, kar močno bremeni občinsko skupnost socialnega skrbstva. Od 560 oskrbovancev je 310 takšnih, ki nimajo denarja ali ga imajo premalo, da bi plačevali oskrbo.

Zadnje čase je omogočeno tudi dnevno varstvo starejših, kar pride prav tistim, ki lahko živijo doma, vendar čez dan ni nikogar, ki bi skrbel zanje. Treba je vedeti, da je starostnikom ljubše, da živijo v svoji sredini, kakor odtrgano od nje. Zato je posebej dobrodošla patronažna služba z medicinskimi sestrami in negovalkami, zadolženimi za zdravljenje in nego na domu. Kljub naštetemu pa je še vedno premalo narejenega za oslabele, bolne in osamljene, kajti ni vse materialna in zdravstvena pomoč. Zategadelj bi morali posvetiti več pozornosti dobrim sosedskim odnosom. A kaj, ko smo v znamenju nenehne naglice, odtujevanja med ljudmi in zapiranja med svoje štiri stene. To najbolj občutijo ravno starejši, saj je občutek, da si odveč, da nikogar ne zanimajo tvoje misli, tvoja doživljanja, sila moreč in čisto hujši od pomanjkanja ali celo boleznih. Tako so mnogi lačni prijaznih besed, nasmeha in dobre volje sosedov, znancev, prijateljev.

Prav tu pa igrajo krajevna društva upokojencev veliko

vlogo. V naši občini jih je osem in zveza šteje kar 3800 članov. Društva so dokaj delavna. Prirejajo razna tekmovanja in izlete, gojijo razne dejavnosti in kdor je zdrav ter voljan kaj početi, je njegovo mesto v društvu. Člani pa so delavni tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah po krajevnih skupnostih in v občini; njihov odstotek znaša kar 34 odstotkov. Društva bi rada širila svojo dejavnost, vendar za to nimajo dovolj prostorov. Ko so na zadnji seji izvršnega sveta občinske skupščine govorili o tej temi, so opozorili tudi na delovne organizacije, češ da mnoge premalo mislijo na svoje upokojence in se, zlasti strokovnjaki in tisti, ki so posebej vitalni, počutijo odrinjene, pozabljene takoj, ko se za njimi zaprejo vrata njihovega urada, podjetja, tovarne.

»Skratka, tolikšno število upokojencev, ki zajema četrtino občinskega prebivalstva, odpira mnoga vprašanja, ki niso samo materialna in zdravstvene narave, ampak mnogo več; so dodajanje življenja letom,« je ob koncu razgovora poudarila Aleša Meško.

ALBINA ADAMIČ

Domače surovine

V naši občini imamo načrt uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. V naslednjih številkah Dogovorov si bomo prizadevali načrt predstaviti bralcem in sicer tako, da bomo obravnavali nekatere najpomembnejše točke in poglavja iz tega dokumenta. Tokrat smo se odločili, da bomo predstavili dve točki, ki sta namenjeni proizvodnji.

V načrtu stabilizacijskega programa je zapisano:

Proizvodne organizacije združenega dela bodo preverile izvajanje tekočih nalog za uresničevanje proizvodnih programov in planov OZD s posebnim ozirom na izpolnjevanje izvoznih obveznosti. Dolžne so oceniti potrebnost sprememb proizvodnih programov v primerih, ko to zahtevajo omejene možnosti nabave surovin in repromateriala in v primerih, ko se trajneje spremenijo možnosti realizacije na domačem trgu, predvsem pa morajo pripraviti proizvodne programe, ki bodo neposredno ali posredno omogočili povečanje konvertibilnega izvoza. Poseben poudarek bodo proizvodne OZD dale nadomeščanju uvoženih materialov z domačimi.

Na Gospodarski zbornici občin ljubljanskega območja so nam v zvezi s tem povedali naslednje:

Vse, kar je zapisano v občinskem stabilizacijskem programu, imamo že tako tudi v programu dela naše zbornice. Delovnim organizacijam smo med drugim že poslali anketo, v kateri naj bi napisali, kateri so tisti kritični materiali, ki jih najbolj primanjkuje za njihovo nemoteno delo. Na podlagi rezultatov ankete, ki jih bomo imeli že v kratkem, bomo sprožili akcijo, s katero si bomo prizadevali poiskati materiale kjerkoli v Jugoslaviji. Tako naj bi pomagali delovnim organizacijam, da prebrodijo težak položaj v zvezi s pomanjkanjem reprodukcijskega materiala, ki so ga doslej dobivale pretežno iz izvoza. V kratkem se bo sestel tudi zbornični odbor, ki je zadolžen za našo občino in obravnaval vse akcije, ki jih lahko sproži na podlagi občinskega stabilizacijskega programa. Zbornica naj bi delovala kot koordinator dejavnosti med posameznimi delovnimi organizacijami in bedela nad delovanjem v teh organizacijah.

NIKO ISAJEVIČ

Tudi zakonci dobijo nasvet

V Centru za socialno delo naše občine želijo pomagati tudi zakoncem, ki si pridejo navzkriž. Zato so ustanovili zakonsko in družinsko svetovalnico na Resljevi, ki dela vsak prvi ponedeljek v mesecu in to v večernih urah, da ljudje zavoljo tega ne bi izostajali od dela. Namenjena je tako posameznikom kot obema zakoncema, posebej pa tudi družini, ko gre za odnose v družini z otrokom ali več otroki. Na ta način Center širi svojo dejavnost in želi pomagati, preden pride do razdora v družinah, s čimer hoče zdraviti vzroke in ne le posledice.

A. A.

Novi predsedniki delovnih teles OK SZDL

Predsedstvo OK SZDL Ljubljana Center je na seji, ki je bila 18. januarja, imenovalo člane svojih delovnih teles, ki jih bodo kot predsedniki vodili:

Svet za vprašanja preskrbe – KOSENKA KLAVORA-LESJAK; svet za kulturo – BOJAN ADAMIČ; svet za mednarodne odnose – MITJA MOČIVNIK; svet za znanost – BREDA SENČAR; svet za razvijanje delegatskega in skupščinskega sistema – VIKTOR LESKOVŠEK; svet za družbenopolitični in ekonomski položaj žensk – HILDA HERZOG; svet za spremljanje in razvijanje krajevnih skupnosti – GORAN ISKRIČ; svet za zdravstvo in socialno politiko – NIKOLA KRSTIČ; svet za vzgojo in izobraževanje – IVAN HAFNER; svet za urejanje prostora, komunalne zadeve in varstvo okolja – dr. ALBIN WEDAM; svet za telesno kulturo – JANEZ HERZOG; svet za informiranje – IRENA POTRČ; svet za razvojna vprašanja DEO in planiranje – ŠTEFAN PRAZNIK; koordinacijski odbor za razvijanje in uveljavljanje socialistične solidarnosti – ZDENKA FERČNIK; koordinacijski odbor za razvijanje revolucionarnih tradicij NOB, proslave in prireditve – ALOJZ TRŠAN; koordinacijski odbor za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini – MIHA DRAKSLER; koordinacijski odbor za usklajevanje delovanja družbenih dejavnosti – NOEL ŠKERJANC; koordinacijski odbor za družbene organizacije in društva – dr. FRANCI KOZJEK; koordinacijski odbor za družbenopolitično izobraževanje – ZMAGA OBŠTETAR; koordinacijski odbor za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi – BORUT PLAVŠAK; koordinacijski odbor za SLO in DS – dr. LEVIN ŠEBEK; izdajateljski svet DOGOVOROV – SREČKO ČOŽ; odbor podpisnikov družbenega dogovora o izgradnji, urejanju in vzdrževanju Poti spominov in tovarništva – VILI SUŠNIK.

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE 1982/83

Zavita pot do dobrega znanja

Na januarskem zasedanju Skupščine občine Ljubljana Center imajo delegati vseh treh zborov na dnevnem redu tudi poročilo o položaju na področju vzgoje in izobraževanja v naši občini za šolsko leto 1982/83. Poročilo celovito zajema področja vzgoje in izobraževanja od vzgojnovarstvenih organizacij, osnovnih šol, zavoda za usposabljanje, glasbene šole, šol srednjega usmerjenega izobraževanja in domov za učence. Predstavljeno je stanje, uspešnost in težave vzgojnoizobraževalnih organizacij.

Lahko rečemo, da je letošnje poročilo problemsko zastavljeno in kot tako akcijsko opredeljuje tudi nadaljnje naloge. Predvsem so poudarjene naloge z vzgojnega področja, ki naj prispevajo k pravnemu razvoju osebnosti mladih.

Žal so v poročilu premalo prikazani vzgojni učinki pedagoškega dela. Sicer je povedano, da so učni dosežki v osnovnih šolah dobri, predvsem po zaslugi boljše priprave otrok na osnovno šolo, kot tudi enozmenskega pouka, dobro organiziranega podaljšanega bivanja in celodneve osnovne šole ter izvajanja interesnih dejavnosti.

Med odprtimi vprašanji v osnovnih šolah so še vedno prostorska in kadrovska vprašanja ter preobremenjenost učiteljev z nepedagoškimi opravili.

Na področju srednjega usmerjenega izobraževanja ugotavljamo pozitivne premike po drugem letu uveljavljanja novih programov, čeprav so še vedno odprta vprašanja kot na primer prostorska stiska, opremljanje učilnic, pomanjkanje telesnokulturnih objektov, študentiranje, pomanjkanje učbenikov, izvajanje interesnih dejavnosti, usmerjanje in preusmerjanje učencev, vse pogostejše izostajanja

nje učencev od pouka in neurejena prehrana.

Tudi povezovanje vzgojnovarstvenih organizacij, osnovnih in srednjih šol s KS in OZD še vedno ni zadovoljivo. Poročilo precej obširno obravnava tudi vprašanja proizvodnega dela in prehrane v šolah srednjega usmerjenega izobraževanja.

V sklepnih ugotovitvah je v poročilu predvsem zahteva, da morajo v delovnih okoljih, kjer sprejemajo učence na proizvodno delo in delono prakso, posvetiti posebno skrb medsebojnemu odnosom kot pomembnemu motivacijskemu dejavniku pri oblikovanju odnosa učencev do dela in samoupravljanja.

Stanje na področju šolske prehrane se ni bistveno izboljšalo. Mnogo premajhno je število učencev, ki ima urejeno prehrano med poukom. S tem v zvezi se bodo morale bolj povezovati šole in organizacije, ki pripravljajo ustrezne obroke.

č. g.

ODBOR ZA IZGRADNJO POTI SPOMINOV IN TOVARIŠTVA PRI MK SZDL LJUBLJANA se ob zaključku leta 1983

zahvaljuje

vsem podpisnikom Družbenega dogovora in Samoupravnih sporazumov za financiranje te velike družbene akcije, ki so v minulem obdobju in tudi v letošnjem letu redno izpolnjevali prevzete obveznosti. Brez njihove pomoči in pomoči vseh udeležencev delovnih akcij ne bi mogli zgraditi 28 km od 34 km tega »zelenega prstana« okrog Ljubljane.

Odbor ob tej priložnosti vabi k sodelovanju za dokončno izgradnjo tudi tiste delovne kolektive in skupnosti, ki so doslej stali ob strani; z združenimi močmi bomo lažje dokončali skupno akcijo in ob 40-letnici osvoboditve Ljubljane izročili Pot v uporabo prebivalcem našega mesta-heroja.

Vodje strok. službe PST: Mitja Omerca, dipl. inž. arh.

Razpis

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST LJUBLJANA CENTER

razpisuje po sklepu 4. skupne seje zbora uporabnikov in zbora izvajalcev sofinanciranje raziskovalnih nalog iz sredstev plana za leto 1983

Prednost sofinanciranja imajo naloge:

- ki so v zaključni fazi,
- ki so družbenogospodarsko pomembne za razvoj občine,
- ki vključujejo v delo mlade kadre.

Razpisni pogoji so bili objavljeni v Delu, dne 22. 5. 1982 (razpis Mestne raziskovalne skupnosti).

Prijave, izdelane po kriterijih Raziskovalne skupnosti Slovenije, Raziskovalec št. 11, letnik 1981, pošljite na Občinsko raziskovalno skupnost Ljubljana Center, Ljubljana, Adamič-Lundrovo nabrežje 2/IV. Rok prijave je 11. 2. 1984.

Razpis raziskovalnih nalog za leto 1984 je bil objavljen v DELU, dne 12. 1. 1984.

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST LJUBLJANA CENTER, Adamič-Lundrovo nabrežje 2/IV, telefon: 310-566, int. 286